

مهدی ذاکریان، صاحبنظر مسائل بین الملل در گفت‌وگو با «ایران»:

تلاش ایران برجسته‌سازی نقش مردم در افغانستان باشد

مریم سالاری
خبرنگار دیپلماتی

این رویکرد ایران بویژه از سوی بخش مهمی از افکار عمومی مورد انتقاد قرار گرفت اما روند تحولات نشان داد که نقش آفرینی کشورمان ناظر به نگرانی از وقوع تحولاتی بود که ممکن بود سرعت با افزایش قدرت گرفتن طالبان، رنگ واقعیت بگیرد. نظر شما چیست؟

از منظر واقع‌گرایی یک گروه مؤثر در افغانستان در حال به دست گرفتن قدرت است و مذاکرات با این گروه را بایستی نوعی عمل‌گرایی و رفتار واقع‌گرایانه در سیاست خارجی ایران به شمار آورد؛ اما این مذاکرات از منظر اخلاقی و نیز با واقع‌گرایی دوراندیشانه و با نگاه بلندمدت به‌تقویت طالبان منجر شد. این در حالی است که امریکایی‌ها این مذاکرات را آغاز کردند که در ادامه ایران با هدف تأمین منافع ملی خود ناگزیر به ورود به این فرایند شد.

■ **اولویت راهبردی ایران خروج امریکا از افغانستان بود-حالا تحولاتی که با سقوط دولت اشرف غنی صورت گرفته است و آنچه شما پیرامون توافق پنهان امریکا و طالبان اشاره کردید، تا چه اندازه با منافع ایران مغایرت دارد؟**

خروج نیروهای بیگانه از کشورهای همسایه همیشه می‌تواند ضمانت‌کننده استقلال سیاسی و حاکمیت مستقل کشورها باشد و از این منظر باید خروج بیگانگان از منطقه را به فال نیک گرفت اما این مهم است که پس از خروج چه اتفاقی می‌افتد آیا یک نظام سیاسی که تحت سلطه و نظم امریکایی است و بر پایه آن عمل می‌کند، بر سر کار می‌آید یا دولتی که بر پایه استقلال سیاسی شکل می‌گیرد و روابط حسنه‌ای با همسایگان برقرار می‌کند که منجر به تأمین منافع ملت ایران باشد. باید توجه کرد که امریکا در برخی از کشورهای منطقه حضور ندارد اما ایران لزوماً با عدم حضور نیروی امریکا منافع فراوانی را از رابطه با این کشورها به دست نیابده است؛ به‌عنوان مثال روسیه کشور همسایه ایران است که نه تنها نیروهای امریکایی در آن حضور ندارند بلکه با آن هم دچار تنش هستند اما روسیه هیچ‌گاه امروز آلوده شدن عمل نکرد که منافع ملی ایران تأمین شود یا کشورمان از قیال روابط با آن بیشترین بهره را ببرد؛ نوع عمل روس‌ها در مساله تحریم‌ها و واکنس و مسائل بانکی یخوبی این رویکرد را نشان داد. از این‌رو مناسله؛ بودن یا نبودن امریکا نیست که کشورها را متقاعد می‌کند که منافع ملی ایران

اگرچه ایران پیشتر نسبت به تحولات افغانستان و پیامد توافق‌های پیدا و پنهانی که میان گروه طالبان با مقام‌های سابق امریکا صورت گرفته، هشدار داده بود، با وجود این فروپاشی نظام سیاسی کابل در کوتاه مدت که در پی خروج نیروهای نظامی امریکا از افغانستان و پیشروی نظامی طالبان در اغلب نقاط این کشور صورت گرفت، چندان قابل پیش‌بینی نبود. با مهدی ذاکریان، استاد دانشگاه و صاحبنظر مسائل بین‌الملل درباره تحولات افغانستان و روندهای جاری بازیگران مرتبط در این کشور گفت‌وگو کردیم.

■ **وقوع تحولات افغانستان و فروپاشی نظام سیاسی این کشور به دست طالبان را چطور ارزیابی می‌کنید؟ آیا این رویدادها قابل پیش‌بینی بود؟**

پیش‌بینی سرعت تحولات جاری در افغانستان از سوی هیچ یک از ناظران بین‌المللی صورت نگرفته بود و طبیعتاً برای ایران هم چنین چشم‌اندازی قابل تصور نبود ولی ۱۰ سال پیش، بسیاری از استادان علوم سیاسی و روابط بین‌الملل بر این باور بودند که حکومت حاکم بر قدرت در افغانستان منکی به حمایت بیگانگان است. به‌عبارتی دیگر قوام این نظام سیاسی به حمایت ایالات متحده امریکا و ناتو گره خورده بود. حضور گسترده و مؤثری که ارتش امریکا و ناتو در افغانستان داشتند مبین این بود که در مقابله با طالبان این نیروهای بین‌المللی هستند که مؤثرتر عمل می‌کنند تا ارتش افغانستان. در کمتر نقاطی مشاهده شد که ارتش افغانستان به تنهایی توانسته باشد طالبان را از منطقه‌ای متوقف یا جمع کند. لذا این تحلیل وجود داشت که طالبان در داخل افغانستان اگر نیروی جنگجو و چریکی بسیار بزرگ است که مهار آن صرفاً توسط دولت مستقر افغانستان امکانپذیر نیست. بالطبع چنین امری منتج به وابستگی می‌شود. موضوعی که در امنیت ملی اگر نگویم خطر، دست‌کم تهدید محسوب می‌شود.

■ **زمانی که مذاکرات با طالبان کلید خورد، ایران دست‌کم به‌عنوان یکی از بازیگران مؤثر، با این فرضیه به عرصه مذاکره با طالبان ورود کرد که امکان ناپدیده گرفتن قدرت این گروه در افغانستان وجود ندارد، خب اگرچه**

در مراسم تودیع و معارفه وزرای پیشین و جدید دفاع تأکید شد

دوبرابر شدن صادرات دفاعی ایران در سال گذشته

گروه سیاسی/رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، روز گذشته در

آیین تودیع و معارفه وزرای سابق و فعلی دفاع، با اشاره به جنگ اخیر قرباغ، از تغییر شکل جنگ‌ها خبر داد و گفت که اگرچه امروز آلوده شدن اندکی با گذشته دارد، کمالینکه جنگ قرباغ با جنگ‌های گذشته هیچ شباهتی نداشت و در آن جنگ از فناوری‌های نوین استفاده شد. پس وزارت دفاع وظیفه تولید قدرت متناسب با تغییرات جدید و جنگ‌های آینده را بر عهده دارد. به‌گزارش فارس، سرلشکر محمدباقری همچنین با اشاره به توانایی ایران در تولید موشک‌های باسیستیک نقطه‌زن، افزود: نقطه‌زنی موشکی «الستیک» کار آسانی نیست. موشک «اسکندر» ۳۰۰ کیلومتر بُرد دارد و نقطه‌زن است، اما روس‌ها حاضر نشدند شکل و شباهیل آن را در اختیار ما بگذارند، اما با این حال ما به فناوری نقطه‌زنی دست پیدا کردیم.

با وجود اینکه جنبه گذشته‌امیر سرتیپ محمدرضا قربایی آشتیانی وزیر دفاع دولت سیزدهم، با حضور در ستاد وزارت دفاع عملاً کار خود را آغاز کرد، اما مراسم تودیع و معارفه وزرای سابق و فعلی دفاع، روز گذشته با حضور سرلشکر محمد باقری رئیس ستادکل نیروهای مسلح برگزار شد. سرلشکر باقری در بخش دیگری از سخنان خود، با اشاره به اینکه بودجه بسیار اندکی را در مقایسه با سایر کشورها در اختیار نیروهای مسلح قرار دادیم، تأکید کرد: اما خروجی و نتیجه کار نیروهای مسلح ما هم قابل قیاس با سایر کشورها نیست. اتفاقاتی در این وزارتخانه افتاده است که ما خودمان هم باور نمی‌کردیم. او با بیان اینکه امیر حاتمی عملکرد خوبی در وزارت دفاع داشت، تصریح کرد: با توجه به میزان ارتقای برنامه‌ها در مقایسه با بودجه در اختیار باید این میزان داشت که عملکرد او بسیار خوب بوده است و در حوزه بازتشیسنگان هم وی تلاش چشمگیری انجام داد. امروز در وزارت دفاع در همه حوزه‌ها شاهد رشد هستیم و برای وی آزروی سلامتی و موفقیت دارم.

رئیس ستاد کل نیروهای ای مسلح، با اشاره به لشکرکشی‌های امریکا به منطقه پس از ۱۱ سپتامبر گفت: امریکا اکنون پس از ۲۴ سال منطقه را ترک نکرده و هرچه زمان می‌گذرد تهدیدات متنوع‌تری را برای منطقه بر جای می‌گذارد که آخرین آن حادثه ناگوارى است که در افغانستان در حال وقوع است.

سرلشکر باقری اظهار کرد: امریکا بیش از دوهزار میلیارد

را مورد توجه قرار دهند. به موضوع افغانستان و فضای پس از خروج امریکا از این کشور هم باید این چنین نگاه کرد. طالبان در دوره گذشته بدون امریکا حضور داشت اما منافع ایران را تا سرحد جنگ مورد تهدید قرار داد لذا ایران یک تجربه این چنینی از همین طالبان بدون امریکا دارد.

■ **روند نقش آفرینی بازیگران مرتبط به تحولات افغانستان را بعد از خروج امریکا چطور می‌بینید؟**

کشورهایی که در افغانستان قدرتمندانه عمل می‌کنند یا بازیگر فعال هستند با توجه به منافع خود بازی می‌کنند؛ مثلاً چین دارد یک بازار وسیع نری را برای خود طراحی می‌کند و حضور مؤثرتری دارد و ضمناً طالبان ضمانت می‌گیرد تا مناطقی مانند «سینگ‌کیانگ» یا اسلام‌گرایان افراطی در چین را تحریک نکنند. چین با این فرایند در افغانستان ورود پیدا می‌کند.

■ **تحولات آتی افغانستان در چه صورتی می‌تواند متضمن منافع ملی کشورمان باشد؟**

این رویدادها زمانی می‌تواند برای ایران پیامدهای مثبتی داشته باشد که یک نظام سیاسی در افغانستان بر سر کار بیاید که حقابه ایران را در نظر بگیرد و از قاچاق مواد مخدر، جرایم سازمان یافته و مهاجرت‌هایی که رویه به ایران ممانعت به‌عمل آورد. این در حالی است که کشورمان پذیرای بیشترین مهاجر افغانستان در جهان است که بنافهندگان قانونی و غیرقانونی را شامل می‌شود. خب خود این جمعیت گسترده نیاز به منابع مصرفی دارد و دولت افغانستان برای تأمین نیازهای این مهاجران هم ضروری است که ملت ایران باشد. باید توجه کرد که امریکا در برخی از کشورهای منطقه حضور ندارد اما ایران لزوماً با عدم حضور نیروی امریکا منافع فراوانی را از رابطه با این کشورها به دست نیابده است؛ به‌عنوان مثال روسیه کشور همسایه ایران است که نه تنها نیروهای امریکایی در آن حضور ندارند بلکه با آن هم دچار تنش هستند اما روسیه هیچ‌گاه امروز آلوده شدن عمل نکرد که منافع ملی ایران تأمین شود یا کشورمان از قیال روابط با آن بیشترین بهره را ببرد؛ نوع عمل روس‌ها در مساله تحریم‌ها و واکنس و مسائل بانکی یخوبی این رویکرد را نشان داد. از این‌رو مناسله؛ بودن یا نبودن امریکا نیست که کشورها را متقاعد می‌کند که منافع ملی ایران

بنابراین، مهم است که دولت مستقر آتی در افغانستان درباره موضوعات آب، قاچاق، جرایم سازمان‌یافته، مهاجرت ناپهندگان و مبارزه با قاچاق انسان و تروریسم و همچنین مبادلات اقتصادی با ایران همکاری کند. الان یک نگرانی مطرح درباره حضور فعالان اقتصادی ایران در آن منطقه است. چه بسا در این تغییرات، بازاری که ایران در افغانستان دارد و تا اندازه‌ای هم در مسائل مالی می‌توانست در مقابل

ایران باید تأکید کند برای آینده افغانستان ملت این کشور باید تصمیم بگیرد؛ یعنی طالبان

مانند سایر گروه‌ها به‌عنوان یک گروه سیاسی مؤثر و دارای قدرت و نفوذ می‌تواند در انتخابات افغانستان اعلام نامزدی کند اما در نهایت این مردم هستند که باید تصمیم بگیرند و وزن اصلی را در تشکیل دولت داشته باشند

امریکا سهمی برای مردم افغانستان در نظر نگرفته است و این همان واقعیتی است که ایران باید در تحولات پیش رو مورد توجه قرار دهد

■ **دوشنبه ۸ شهریور ۱۴۰۰**
■ **سال بیست و هفتم**
■ **شماره ۷۷۱۱**

تحریم‌ها انتفاعی در بازار ارز هرات داشته باشد، در اختیار کشورهایی مانند ترکیه، چین و پاکستان ... قرار گیرد.

■ **بیشگری چه رویکردی از سوی ایران به کاهش تنش ناشی از پیامدهای بحرانی حاکمیت طالبان در افغانستان می‌انجامد؟**

ایران پیشتر یک بار نقش بسیار خوبی در میانجیگری میان گروه‌های افغانستانی و جامعه جهانی در کنفرانس بن ایفا کرد؛ یعنی کشورمان بعد از حمله امریکا به افغانستان در کنفرانس «بن» توانست نقش سازنده‌ای در میانجیگری میان گروه‌های جهادی افغان و جامعه جهانی داشته باشد. از این‌رو این بار هم می‌تواند در رابطه افغانستان با شورای امنیت سازمان ملل نقش داشته باشد و تلاش کند نگرانی‌های جامعه جهانی درباره رعایت قواعد حقوق بین‌الملل، قواعد حقوق جنگ و قوانین حقوق بشر و حقوق بین‌الملل بشردوستانه در محاصره مسلمانانه داخلی دنبال کند و در ضمانت بخشی اعطای قدرت یا تقسیم قدرت میان همه گروه‌های سیاسی حاضر در افغانستان اعم از دولت قانونی و همین‌طور سایر گروه‌ها نقش مؤثری ایفا کند. اما فراموش نکنیم مداخله ایران در این مسائل نباید به گونه‌ای در دنیا نشان داده شود که به‌صورت یک رویه برای شناسایی توسل به زور منجر شود؛ زیرا گروه طالبان با توسل به زور واسطه به قدرت رسید

و این می‌تواند یک رویه خطرناک در روابط بین‌المللی باشد که هرکسی اگر

مؤسسه ایران چاپ کرد روایت ۳۰ سال همنشینی با حافظ اسد

ابراهیم بهشتی

دبیر سرویس سیاسی

سوریه از زمان استقلال در میان کشورهای

عربی همچون مصر و عربستان و لبنان دوره‌های مختلفی را سپری کرده و فراز و فرودهای زیادی را پشت سر گذاشته است. با این حال این کشور عربی با نام رئیس‌جمهوری فقید آن «حافظ اسد» گره خورده است. یکی از رهبران ارشد حزب بعث که از سال ۱۹۷۰ تا ۲۰۰۰ میلادی رئیس‌جمهوری این کشور بود. به‌تازگی انتشارات ایران، کتاب «روایت گمشده» نوشته «فاروق الشرح» و وزیر خارجه پیشین سوریه با ترجمه حسین جابری انصاری از دیپلمات‌های با سابقه کشورمان را منتشر کرده است. این کتاب آنگونه که نویسنده یادآوری کرده حلقه مفقوده‌ای بوده که جایش در میان روایت‌های مختلف خارجی‌ها از تحولات داخلی و خارجی سوریه خالی بوده و فاروق الشرح به اصرار دوستان و آشنایان خود خاطراتش از ۲۵ سال حضور در عرصه سیاست خارجی این کشور تا زمان درگذشت حافظ اسد را به رشته تحریر درآورده است. خاطراتی روایت‌گونه از رویدادهای مهم داخلی و خارجی. فاروق الشرح مسئولیت سفیر دمشق در رم، وزیر مشاور در امور خارجی، وزیر امور خارجه، معاون اول رئیس‌جمهوری و عضویت در رهبری کشوری حزب بعث سوریه را عهده‌دار بوده است. جابری انصاری مترجم کتاب هم در پیش‌گفتار این اثر با اشاره به اهمیت روابط بین دو کشور ایران و سوریه در طول بیش از ۴۰ سال گذشته نوشته: «سوریه معاصر در ایران و جهان بیش و پیش از همه چیز با نام «حافظ اسد» رئیس‌جمهوری پیشین این کشور شناخته شده است. حافظ اسد از نگاه دوست و دشمن بازیگری زبردست در جهان سیاست بود که توانست از دل اقلیت مطرود علوی در جامعه سوریه برآید و پله‌های ترقی را در سیاست داخلی کشورش تا ریاست‌جمهوری طی و سیاست ملامطم و بی‌ثبات داخلی سوریه را که پیامد کودتاهای پی‌درپی و سوءمدیریت فاحش در تدبیر امور کشور بود، مدیریت و با در پیش گرفتن یک سیاست خارجی فعال و مؤثر، سوریه، یک کشور معمولی جهان عرب را به یک ضلع از مثلث قدرت عربی در کنار مصر و عربستان تبدیل و سه دهه بر

جزئیاتی از گفت‌وگوی بنت و بایدن درباره برجام

«**خبراول اینکه**، یک پایگاه خبری امریکایی گزارش داد، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در دیدار با رئیس‌جمهور امریکا به او گفته است که آشکارا با توافق هسته‌ای مخالفت نخواهد کرد. به گزارش ایسنا به نقل از پایگاه خبری «آکسیوس»، دو منبع آگاه گفته‌اند که «فتالی بنت» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در دیدار روز جمعه خود با «جو بایدن» رئیس‌جمهور امریکا در کاخ سفید تصریح کرده است که اگرچه با بازگشت واشنگتن به توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ مخالف است اما همچون بنیامین نتانیا‌هو، نخست‌وزیر قبلی آشکارا با آن مقابله نخواهد کرد. دو فرد دیگر مطلع از این دیدار هم به آکسیوس گفته‌اند که کاخ سفید از این پیام بنت رضایت داشته است.

ورود دیپلمات‌های تازه‌نفس به سفارت ایران در کابل

«**خبر دیگر اینکه**، مدیرکل آسیای جنوبی وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران از حضور دیپلمات‌های تازه‌نفس در سفارت ایران در کابل و تداوم فعالیت سفارتخانه ایران در این شهر خبر داد. به گزارش ایران «سیدرسول موسوی» مدیرکل آسیای جنوبی وزارت خارجه در پیامی که در صفحه توئیتری خود منتشر کرد، نوشت: «امروز صبح از طریق یک پرواز که از تهران به کابل رفت همکاران ما در سفارت که در روزهای سخت در آنجا بودند به کشور بازگشتند و همکاران تازه‌نفسی هم به کابل رفتند تا سفیرمان را یاری دهند و سفارت کشورمان در این روزها همچنان فعال باشد» چندی پیش، «سعید خطیب‌زاده» سخنگوی وزارت امور خارجه در خصوص وضعیت سفارت جمهوری اسلامی ایران در پی تحولات اخیر افغانستان گفته بود: «در مورد سفارت جمهوری اسلامی ایران در کابل تقلیل نیروها صورت گرفته و تا جایی که فعالیت‌های ضروری سفارت مختل نشود، همکاران برگشته‌اند».

رئیس قوه قضائیه فعالیتی در توئیتر ندارد

«**دست‌آخر اینکه**، مرکز رسانه قوه قضائیه اعلام کرد: «حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای هیچ فعالیتی در توئیتر ندارد و انتساب هرگونه حساب کاربری به رئیس دستگاه قضا در این شبکه اجتماعی تکذیب می‌شود.» به گزارش خ‌م، صفحات رسمی رئیس قوه قضائیه در اینستاگرام، آپارات و روبیکا، به نشانی @ejeii-orgبه انتشار فرازهایی از نامه حضرت امیر به مالک اشتر، آغاز به کار کرد، افزود: کاربران فضای مجازی می‌توانند از طریق این صفحات علاوه بر آگاهی از اخبار و مواضع رئیس دستگاه قضا در دوره تحول و تعالی قوه قضائیه، نظرات، پیشنهادت و انتقادات خود را نیز با هدف دیده‌بانی مردمی، مطرح کنند.

فرضه خدمت در دولت مردمی

۱- هفته اول شهریورماه مصادف با شهادت شهیدان رجایی و باهنر و به نام هفته دولت نامگذاری شده است. هفته دولت اسمال مصادف با آغاز بکار رسمی دولت سیزدهم بود دولتی مردمی که مصمم به خدمت‌جهادی به مردم، مبارزه با فساد و تبعیض و تلاش شبانه‌روزی برای رسیدن به ایران قوی است. همسویی و همراهی دولت، مجلس و قوه قضائیه می‌تواند به مسیر حل مشکلات معیشتی و بهبود زندگی مردم شتاب بخشد.

۲- دولت رئیسی به این باور اعتقاد دارد که فرصت خدمت به مردم گذرا است و نباید لحظه‌ای را برای اقدام جهادی خدمتگزاری از دست بدهد. رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار رئیس‌جمهوری و اعضای دولت جدید، با تأکید بر لزوم استفاده کامل دولت از هر ساعت فرصت گذرا خدمت به مردم، تمرکز دولت بر بازسازی «انقلابی، عقلانی و خردمندانه» در همه عرصه‌های مدیریتی کشور را ضروری خواندند و با اشاره به اولویت مسائل اقتصادی، نکات و توصیه‌های مهمی را درباره «مردمی بودن»، «عدالت‌ورزی»، «فداسدستیزی»، «حیای امید و اعتماد مردم» و «انسجام و اقتدار و اشراف دولت» بیان کردند. دولتمردان لازم است این توصیه‌ها را در دفتر کار همیشه در برابر خود ببینند.

۳- امیر مؤمنان (ع) در فرمان تاریخی به مالک اشتر می‌فرماید: در کار کارگزاران بنگر و پس از آزمایش به کارشان برگمار، نه به سبب دوستی با آنها. و بی‌مشورت دیگران به کارشان مگمار، زیرا به رأی خود کار کردن و از دیگران مشورت نخواستن، گونه‌ای از ستم و خیانت است. کارگزاران شایسته را در میان گروهی بگماری که نعل تخریب و حیا هستند و از خاندان‌های صالح، آنها که در اسلام سابقه‌ای دیرین دارند. اینان به اخلاق شایسته ترند و آبرویشان محفوظ تر است و از طمعکاری بیشتر رویگردان‌اند و در عواقب کارها بیشتر می‌نگردند. در ازراقشان بیفزای، زیرا فراوانی ازراق، آنان را باز اصلاح خود نیرو دهد و از دست‌اندازی به مالی که در تصرف دارند، با می‌دارد. و نیز برای آنها حجت است، اگر فرمانی را مخالفت کنند یا در امانت خود خللی پدید آورند. پس در کارهایشان تنقذ کن و کاوش نمای و جاسوسانی از مردم راستگوی و وفادار به خود بر آنان بگمار. این توصیه‌ها نیز برای وزیران کابینه جدید که باید معاوین و مدیران خود را برگزینند بسیار راه گشا خواهد بود. ۴- در آغاز دولت مردمی می‌توان به آینده بیش از پیش امیدوار بود. مردم که به دلیل برخی نا کارآمدی‌ها و ترک فعل‌ها در گذشته در تنگنای معیشتی قرار گرفته‌اند امیدوارند دولت رئیسی با روحیه‌ای «جهادی» و «باور «ما می‌توانیم» با عمل به وعده‌های خود به بی‌عدالتی، فساد و تبعیض پایان دهد و اعتماد آسیب دیده مردم و دولت را بازسازی و احیا کند.

مذاکرات وین قطعاً باید به سر انجام برسد

رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس گفت: پلنترم و چارچوبی که در مذاکرات وین و در دولت قبلی دنبال شد، ایراد داشت و اگر بتوانیم چارچوب جدیدی را در مذاکرات مطرح کنیم، قطعاً می‌توانیم منافع بیشتری را عاید ملت ایران کنیم. وحید جلال‌زاده در گفت‌وگو با مهر، درباره روند مذاکرات ایران و ۴۰۱ در دولت سیزدهم، گفت: همان‌طور که رئیس‌جمهور در زمان انتخابات و در برنامه خود به مجلس مطرح کرد، دولت جدید برقراری یک سیاست خارجی متوازن و معنادار به اولویت ارتباط با کشورهای همسایه و آسیا است. وی اضافه کرد: البته تعیین تکلیف مذاکرات موضوع مهمی بوده که از دولت قبل به دولت رئیسی به ارت رسیده است و مذاکرات وین قطعاً باید به سرانجام برسد. دولت سیزدهم هم همان‌طور که رئیس‌جمهور اعلام کرد، مذاکره را نفی نمی‌کند اما مذاکره براساس منافع جمهوری اسلامی ایران دنبال می‌شود. جلال‌زاده در واکنش به سوآلی مبنی بر اینکه آیا تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران تغییر می‌کند، گفت: ما روش‌های مختلفی را امتحان کردیم و به اعتقاد بنده قبل از تیم مذاکره‌کننده، تعیین جایگاه مذاکرات اهمیت دارد؛ به این معنا که باید ببینیم آیا وزارت امور خارجه مذاکرات را دنبال خواهد کرد یا شورای عالی امنیت ملی و زمانی که این مسأله مشخص شود، در آن زمان هم تیم مذاکرات معین می‌شود.